

การเสวนาเรื่อง “การพัฒนาแนวทางการปฏิบัติงานกับหน่วยงานบูรณาการ”

วิทยากร

นายปราโมช รัฐวินิจ	ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีฝ่ายข้าราชการประจำ
นางสาวสมลักษณ์ ส่งสัมพันธ์	รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร
นายระพีพันธุ์ สรีวิวัฒน์	หัวหน้าผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

ผู้ดำเนินการเสวนา

นางสาวโสมอุษา บุรณะเหตุ	ผู้อำนวยการส่วนวิจัยและพัฒนา สำนักนโยบายและแผนการประชาสัมพันธ์ กรมประชาสัมพันธ์
-------------------------	---

นายปราโมช รัฐวินิจ : ความหมายของคำว่า “บูรณาการ” คือการรวมเข้าด้วยกัน ปฏิบัติร่วมกัน สร้างและทำ ความเข้าใจร่วมกัน ซึ่งกรมประชาสัมพันธ์พยายามทำมาตลอด แต่ก็เป็นเรื่องที่ทำได้ยาก เพราะกระบวนการจัดการ ถูกกำหนดให้มีหน้าที่รับผิดชอบสูง มีการแบ่งหน้าที่กันอย่างชัดเจน เช่น การผลิตรถยนต์ คนงานแต่ละคนจะ ทำงานเฉพาะส่วนที่ตนรับผิดชอบ แล้วนำมาประกอบเป็นรถหนึ่งคัน ซึ่งไม่ใช่เรื่องน่าเสียหาย เพราะทุกคนก็ทำงาน ตามหน้าที่ของตนอย่างดีที่สุด เช่นเดียวกับการทำงานของกรมประชาสัมพันธ์ที่ผ่านมา ที่ทำงานต่างคนต่างทำ ทุกคนจะรู้แต่เรื่องงานที่รับผิดชอบเท่านั้น แล้วทำไมวันนี้เราไม่ฝึกให้คนหนึ่งคนเข้าใจงานในภาพรวม และสามารถ ทำงานได้ทุกหน้าที่ โดยให้เชี่ยวชาญเรื่องใดเรื่องหนึ่งด้วย สิ่งเหล่านี้คือ นัยยะของคำว่า “บูรณาการ” ที่เป็นกลไก สำคัญในการเปลี่ยนแปลงประเทศและสังคมปัจจุบันอย่างชัดเจน ดังนั้นเราจึงต้องมีการบูรณาการการรับรู้และ กระบวนการจัดการที่เป็นรูปธรรม

หน่วยงานของกรมประชาสัมพันธ์ ที่เป็นตัวอย่างของการทำงานเชิงบูรณาการ คือ สำนัก งานประชาสัมพันธ์จังหวัด เนื่องจากมีข้อจำกัดทางด้านจำนวนคน เจ้าหน้าที่หนึ่งคนต้องทำงานหลายอย่างพร้อม กัน เช่น ทำข่าวประชาสัมพันธ์ ข่าวทีวี ข่าวหนังสือพิมพ์ ข่าวแจก เป็นต้น ซึ่งถูกบังคับโดยกระบวนการจัดการ

การบูรณาการคือหัวใจสำคัญของการทำงาน ถามว่าทำได้จริงหรือ โดยเริ่มจากจะทำหรือ ไม่ทำก่อน ซึ่งที่ผ่านมาเราใช้คิดมาตลอด การประชาสัมพันธ์จึงไม่มียุทธศาสตร์ และเป้าหมายที่แท้จริง นี่คือ ประเด็นสำคัญที่ต้องการถามทุกท่าน เราเองมีปัญหาในกระบวนการจัดการ ภายใต้การเปลี่ยนแปลง 2 กรณี คือ กรณีแรก โครงการที่เกิดจากส่วนกลาง ซึ่งทุกท่านต้องช่วยกันคิดว่า กรมประชาสัมพันธ์เข้ามาเกี่ยวข้องได้อย่างไร และเกี่ยวข้องกับเรื่องอะไร กรณีที่สอง งบประมาณส่วนที่ลงไปให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ทำอย่างไรจึงจะลงไปถึงสื่อ ในภูมิภาค และใครเป็นผู้รับผิดชอบ ให้หาคำตอบและทบทวนกระบวนการปฏิบัติ

นายระพีพันธุ์ สรวีวัฒน์ : คำว่า “หน่วยงานบูรณาการ” หมายถึงหน่วยงานที่ช่วยบูรณาการภารกิจต่าง ๆ เป็นหน่วยงานกลาง เช่น สำนักงาน ก.พ.ร. สภาพัฒนา หรือ สำนักงานรัฐมนตรี ที่ผู้ตรวจราชการฯ มีบทบาทในการติดตามแผนงาน โครงการของทุกกระทรวง ในฐานะตัวแทนของรัฐบาล โดยมีการบูรณาการกับพื้นที่

จากประสบการณ์การทำงานที่ผ่านมา พบว่า ประชาสัมพันธ์จังหวัดมีบทบาทมากในระดับจังหวัดหรือภูมิภาค เพราะหัวใจหลักของการทำงานในปัจจุบัน ต้องอาศัยการประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องกับกลุ่มเป้าหมาย โดยมีการทำงานแบบบูรณาการ ซึ่งสอดคล้องกับกฎหมายที่ออกมาเป็นพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ ปี พ.ศ. 2551 กำหนดบทบาทหน้าที่การทำงานของจังหวัดโดยเน้นกระบวนการตั้งแต่การวางแผนไปจนถึงการทำให้งานในพื้นที่ให้สนองตอบยุทธศาสตร์ ซึ่งกฎหมายกำหนดให้คณะทำงานมาจากทุกภาคส่วน และจังหวัดสามารถตั้งงบประมาณได้ เพื่อขับเคลื่อนแผนงาน / โครงการต่างๆ ให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์และบรรลุผล โดยงบประมาณแบ่งออกเป็นงบที่จัดตั้งเอง งบจากรัฐบาล และงบจากองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวมีความยุ่งยาก เพราะการบูรณาการอย่างแท้จริงต้องเริ่มจากการวางแผนร่วมกัน จึงจะมีความเข้าใจเหมือนกัน และเชื่อมโยงกันได้

ปัจจุบันการทำงานสนับสนุนงานยุทธศาสตร์จังหวัดของกรมประชาสัมพันธ์ในเชิงระบบอาจจะยังไม่ชัดเจน ประชาสัมพันธ์จังหวัดต้องเข้าไปมีส่วนในการวางแผนด้วย จึงจะช่วยให้งานราชการมีความชัดเจน และเข้าถึงประชาชนได้มากขึ้น

เนื่องจากจังหวัดสามารถจัดตั้งงบประมาณเอง กฎหมายจึงกำหนดให้มีหน่วยราชการีบาล เพื่อเป็นกลไกในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล ซึ่งมาจากภาคประชาชน ประกอบด้วยสามส่วน คือ ภาคประชาสังคม ภาคสมาชิกท้องถิ่น และภาคธุรกิจเอกชน โดย ผู้ตรวจราชการสำนักงานรัฐมนตรีเป็นประธาน หากมีการตรวจพบการบริหารที่ไม่ถูกต้อง ให้เชิญหัวหน้าส่วนราชการนั้นๆ มาชี้แจงต่อคณะกรรมการฯ ทั้งนี้ หน่วยราชการีบาล สามารถแต่งตั้งที่ปรึกษา จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ที่ปรึกษาด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านวิชาการ และด้านอื่นๆ ซึ่งประชาสัมพันธ์จังหวัดได้รับแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษา อย่างไรก็ตามหน่วยงานนี้จะบทบาทในการทำงานของรัฐบาลให้มีประสิทธิภาพต่อไป

บทบาทสำคัญของประชาสัมพันธ์จังหวัด คือการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ให้ประชาชนรับรู้ และเข้าใจ ดังนั้น หากประชาสัมพันธ์จังหวัดเข้ามาบูรณาการการทำงาน โดยทำงานในรูปคณะทำงาน และประชาสัมพันธ์จังหวัดรับผิดชอบงานด้านประชาสัมพันธ์ ส่งผลให้สิ่งที่ต้องการประชาสัมพันธ์ มีความหลากหลายและเข้าถึงประชาชนมากขึ้น

นางสาวสมลักษณ์ ส่งสัมพันธ์ : ถ้ามีการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่าง สำนักโฆษกฯ สำนักงานรัฐมนตรี กับ กรมประชาสัมพันธ์ได้ จะส่งผลให้การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐเผยแพร่ไปที่ต่างๆ ได้กว้างขึ้น ดังนั้นจะต้องร่วมกันคิดวิธีทำงานแบบบูรณาการให้สำเร็จ ตัวอย่างการทำงานบูรณาการของทูตประจำประเทศต่างๆ จะมีหน้าที่รายงานข้อมูลของประเทศที่ปฏิบัติงานอยู่มายังส่วนกลาง แล้วส่วนกลางจะทำการรวบรวมข้อมูล

ทั้งหมด ประชาสัมพันธ์จังหวัดก็เช่นเดียวกัน เป็นหน่วยงานที่อยู่ในภูมิภาค จะมีข้อมูลเชิงลึกของจังหวัดมากกว่า ส่วนกลาง ควรที่จะนำข้อมูลต่าง ๆ ส่งให้ส่วนกลาง เพื่อรวบรวมและประชาสัมพันธ์ต่อได้ดีที่สุด นอกจากนี้ยังอยาก จะเสนอให้ประชาสัมพันธ์จังหวัดรายงานความเคลื่อนไหวของวิฑูษุฒชนในจังหวัดให้ส่วนกลางทราบด้วย เพื่อ เป็นข้อมูลให้รัฐบาลใช้เป็นแนวทางในการประชาสัมพันธ์ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด